

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), te na temelju članka 19. stavka 1. podstavka 1. i članka 20. stavka 2. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Narodne novine, br. 107/2003 i 144/2012) a u svezi s člankom 28. stavkom 7. i članka 122. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011, 47/2014) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela je

ZAKLJUČAK

1. Radi osiguranja provedbe programa mjerenja kvalitete zraka na postajama državne mreže te praćenja kvalitete zraka i ostalih aktivnosti vezanih uz rad državne mreže zadužuje se Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da osigura financijska sredstva u ukupnom iznosu od 6.591.500,00 kuna u razdoblju do 31. prosinca 2014. godine, u svrhu ispunjenja obveze izvješćivanja o kvaliteti zraka koju Republika Hrvatska ima prema Zakonu o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011, 47/2014) i drugim preuzetim međunarodnim obvezama.

2. Zaduguje se Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da radi provedbe aktivnosti iz točke I. ovoga Zaključka, s Državnim hidrometeorološkim zavodom sklopi pravni posao kojim će se utvrditi uvjeti i dinamika isplate sredstava Fonda, te druga međusobna prava i obveze, nakon donošenja ovog Zaključka.

3. Ovaj Zaključak provest će se bez odgađanja, nakon što se ispune sve zakonom predviđene pretpostavke.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, _____ 2014.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

O b r a z l o ž e n j e

Sukladno članku 19. stavku 1. podstavku 1. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Narodne novine, br. 107/2003 i 144/2012) sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koriste se za zaštitu, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora te ublažavanje klimatskih promjena i zaštitu ozonskog omotača.

Sukladno članku 20. stavku 2. Zakona o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Fond neće raspisati javni natječaj kad kao ugovorna strana neposredno sufinancira i sudjeluje u realizaciji programa, projekata i sličnih aktivnosti sukladno tome Zakonu.

Prema članku 24. stavku 1. podstavku 1. alineji 2. Pravilnika o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (Narodne novine, br. 18/09, 42/2, 73/13 i 29/14) korisnici sredstava Fonda iz članka 2. toga Pravilnika, kod dodjeljivanja sredstava Fonda, mogu ostvariti sredstva Fonda najviše do 100% opravdanih troškova ukupne vrijednosti ulaganja ukoliko se radi o programima, projektima i sličnim aktivnostima od posebne važnosti za zaštitu okoliša i prirode, energetske učinkovitost te obnovljive izvore energije u Republici Hrvatskoj, na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske, a na prijedlog ministarstva.

Također, ističemo da je na temelju članka 35. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, br. 87/08. i 136/12.) Hrvatski sabor na sjednici 4. prosinca 2013., donio Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2014. godinu i projekcije za 2015. i 2016. godinu (Narodne novine, broj 152/13), a Program rada Fonda za 2014. godinu je pred donošenjem.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 47/2014) proširuje se nadležnost Državnog hidrometeorološkog zavoda te postaje odgovoran za provođenje programa mjerenja kvalitete zraka na postajama državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i dužan je do 01. siječnja 2016. godine ispuniti uvjete iz članka 61. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011, 47/2014) za obavljanje djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka za plinovite onečišćujuće tvari. Sukladno članku 28., stavku 7. Zakona o zaštiti zraka, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurava financiranje provedbe programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži. Također sukladno članku 122. Zakona o zaštiti zraka sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koriste se za financiranje državne mreže.

Sukladno članku 24. stavku 1. podstavku 1. alineji 2. Pravilnika o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (Narodne novine, br. 18/09, 42/2, 73/13 i 29/14) korisnici sredstava Fonda iz članka 2. toga Pravilnika, kod dodjeljivanja sredstava Fonda, mogu ostvariti sredstva Fonda najviše do 100% opravdanih troškova ukupne vrijednosti ulaganja ukoliko se radi o programima, projektima i sličnim aktivnostima od posebne važnosti za zaštitu okoliša i prirode, energetske učinkovitost te obnovljive izvore energije u Republici Hrvatskoj, na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske, a na prijedlog ministarstva.

Zakonom i provedbenim propisima donesenim temeljem ovoga Zakona koji reguliraju područje praćenja kvalitete zraka prenesene su sve odredbe Direktive 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kvaliteti okolnog zraka i čistijem zraku za Europu (SL L 152, 11. 6. 2008.). U istima su definirane karakteristike mjeriteljskog sustava kvalitete zraka na području Europske Unije, mjerne metode za pojedine onečišćujuće tvari, propisani su kriteriji za određivanje minimalnog broja mjernih mjesta za mjerenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama kao i niz drugih

smjernica zbog potrebe harmoniziranog pristupa u mjerenjima i osiguranja usporedivosti podloga i podataka koje se koriste za ocjenu kvalitete zraka na području Europske unije.

Dosadašnjim naporima i ulaganjima iz sredstava proračuna te predpristupnih EU fondova mjerni sustav za praćenje kvalitete zraka u provedbi je samo djelomično usklađen s potrebama koje proizlaze iz zakonske regulative i drugih preuzetih međunarodnih obveza. Potrebno ga je modernizirati (uspostava novih mjernih postaja; nabava mjerne opreme) sukladno zahtjevima pozitivnih propisa Republike Hrvatske i osigurati preduvjete za izvješćivanje prema Europske unije. Sukladno Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacijama mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, (Narodne novine, br. 22/2014), a u cilju uspostave punog programa mjerenja s opremom koja zadovoljava kriterije osiguranja kvalitete mjerenja i podataka te u cilju osiguranja minimalnog broja mjernih mjesta koja se koriste za razmjenu podataka i zadanog obuhvata podataka na godišnjoj osnovi, potrebno je osigurati odgovarajuća financijska sredstva. U Elaboratu u prilogu dan je detaljan prikaz potreba nabave mjerne opreme i proširenja mjerne mreže kao i procjena financijskih sredstava za realizaciju projekta.

Državnom hidrometeorološkom zavodu, za osiguranje punog programa mjerenja u državnoj mreži sukladno Zakonu o zaštiti zraka, Pravilniku o praćenju kvalitete zraka i Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, potrebna su osim sredstva osiguranih proračunom i dodatna sredstva u iznosu od 6.591.500,00 kuna, za provedbu aktivnosti kako je obrazloženo u Elaboratu.

Slijedom navedenoga, a imajući u vidu iznimnu važnost osiguranja učinkovitije provedbe praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka od strane Državnog hidrometeorološkog zavoda, radi pravovremenog i cjelovitog dostavljanja podataka u Informacijski sustav zaštite okoliša, izvješćivanja javnosti, ispunjavanje obveza prema Provedbenoj Odluci Komisije 2011/850/EU od 12. prosinca 2011. o utvrđivanju pravila za direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uzajamne razmjene informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka (SL L 335, 17. 12. 2011.) te drugih međunarodnih obveza te radi osiguranja podataka kvalitete zraka za izradu izvješća koja će donositeljima odluka dati kvalitetniji temelj za upravljanje i donošenje odluka i politike zaštite zraka, te da Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurava financiranje provedbe programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži, a koje financiranje nije osigurano financijskim planom Fonda za 2014. godinu, obzirom da je isti usvojen prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka, potrebno je donijeti zaključak kojim se radi osiguranja provedbe programa mjerenja kvalitete zraka na postajama državne mreže te praćenja kvalitete zraka i ostalih aktivnosti vezanih uz rad državne mreže zadužuje Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da osigura financijska sredstva u ukupnom iznosu od 6.591.500,00 kuna u razdoblju do 31. prosinca 2014. godine, u svrhu ispunjenja obveze izvješćivanja o kvaliteti zraka koju Republika Hrvatska ima prema Zakonu o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011, 47/2014) i drugim preuzetim međunarodnim obvezama.

DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD
Sektor za kvalitetu zraka

**Elaborat o potrebama sufinanciranja osiguranja provedbe
programa mjerenja na postajama državne mreže te
praćenja kvalitete zraka i ostalih aktivnosti vezanih uz rad
državne mreže**

Travanj, 2014.

1. Uvod

Slijedom Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) od 2011. godine Državni hidrometeorološki zavod (dalje u tekstu DHMZ) nadležan je za upravljanje radom državne mreže, osiguravanje izgradnje novih postaja u državnoj mreži i osiguravanje praćenja kvalitete zraka (mjerenje, prikupljanje podataka, osiguranje kvalitete i provjere mjerenja i podataka, ugađanje i provjera tehničkih karakteristika mjerne opreme u skladu s referentnim metodama mjerenja te obrada i prikaz rezultata mjerenja).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka (NN 47/14) proširuje se nadležnost Državnog hidrometeorološkog zavoda te postaje odgovoran za provođenje programa mjerenja kvalitete zraka na postajama državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i dužan je do 01. siječnja 2016. ispuniti uvjete iz članka 61. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) za obavljanje djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka za plinovite onečišćujuće tvari. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost nadležan je za osiguranje financirana provedbe programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži.

Zakonom i podzakonskim propisima koji reguliraju područje praćenja kvalitete zraka prenesene su sve odredbe Direktive 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kvaliteti okolnog zraka i čistijem zraku za Europu (SL L 152, 11. 6. 2008.) (dalje u tekstu Direktiva 2008/50/EZ) i Direktive 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike u vanjskom zraku (SL L 23, 26. 1. 2005.) (dalje u tekstu Direktiva 2004/107/EZ). U istima su definirane karakteristike mjeriteljskog sustava kvalitete zraka na području Europske Unije, mjerne metode za pojedine onečišćujuće tvari, propisani su kriteriji za određivanje minimalnog broja mjernih mjesta za mjerenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama kao i niz drugih smjernica zbog potrebe harmoniziranog pristupa u mjerenjima i osiguranja usporedivosti podloga i podataka koje se koriste za ocjenu kvalitete zraka na području Europske unije.

Mjerenja kvalitete zraka u državnoj mreži na području Republike Hrvatske započela su 2003. godine uspostavom gradske postaje Zagreb-1, a sustav se postupno razvijao uspostavljanjem postaja za mjerenje kvalitete zraka u Sisku, Kutini, Osijeku i Rijeci do 2006. godine, te Slavonskom Brodu 2010. godine. Svrha uspostavljenih mjerenja je prvenstveno praćenje razina koncentracija onečišćujućih tvari u gradovima i naseljima, procjena utjecaja kvalitete zraka na zdravlje ljudi i obavješćivanje javnosti o kvaliteti zraka. Realizacijom EU PHARE 2006 projekta, uspostavljen je i mjerni sustav za praćenje kvalitete zraka na pozadinskim postajama državne mreže u ruralnim područjima diljem Hrvatske, radi analize regionalnog i daljinskog prijenosa i utjecaja i taloženja onečišćujućih tvari na narušavanje i propadanje sastavnica okoliša i ekosustava zbog eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja (prizemni ozon).

Dosadašnjim naporima i ulaganjima mjerni sustav za praćenje kvalitete zraka u provedbi je samo djelomično usklađen s potrebama koje proizlaze iz zakonske regulative i drugih preuzetih međunarodnih obveza. Potrebno ga je modernizirati (uspostava novih mjernih postaja; nabava mjerne opreme) sukladno zahtjevima pozitivnih propisa Republike Hrvatske i osigurati preduvjete za izvješćivanje prema EU. Sukladno Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacijama mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (NN 22/14) (dalje u tekstu Uredba), a u cilju uspostave punog programa mjerenja s opremom koja zadovoljava zahtjeve Republike Hrvatske i Europske unije na postajama državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i postajama koje će se koristiti za razmjenu podataka mjerenja, potrebno je osigurati odgovarajuća financijska sredstva. U nastavku

elaborata dan je detaljan prikaz potreba i troškova nabave mjerne opreme i proširenja mjerne mreže kao i procjena financijskih sredstava za realizaciju projekta.

Naziv projekta: Provedba programa mjerenja na postajama državne mreže te praćenje kvalitete zraka i ostalih aktivnosti vezanih uz rad državne mreže

Nositelj projekta: Državni hidrometeorološki zavod

Pravni temelji za provedbu:

Strateški i planski okvir Republike Hrvatske
(strategija, plan, program, međunarodni ugovor i dr.)

Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine, koji je usvojen na sjednici Vlade održanoj 14. studenoga 2013. godine (NN139/13) definirane su mjere unaprjeđenja i proširenja sustava praćenja i upravljanja kvalitetom zraka, unaprjeđenja informacijskog sustava zaštite zraka u cilju ispunjavanja obveze izvješćivanja prema međunarodnim ugovorima i obvezama prema pravnoj stečevini Europske unije.

Nadalje, temeljem preuzetih međunarodnih obveza Republika Hrvatska dužna je osigurati sustav mjerenja za praćenje kvalitete zraka i sastavnica okoliša i sudjelovati u razmjeni podataka, rezultata istraživanja i informacija sukladno propisanim metodologijama za slijedeće međunarodne konvencije i protokole:

- Konvencija o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. (LRTAP)
- Protokol uz Konvenciju o prekograničnom onečišćenju zraka na velikim udaljenostima iz 1979. o dugoročnom financiranju Programa suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Europi (EMEP Protokol)
- Protokol o suzbijanju zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona uz Konvenciju o prekograničnom onečišćenju zraka na velikim udaljenostima iz 1979. (Göthenburg 1999.)
- Protokol o nadzoru emisija hlapljivih organskih spojeva ili njihovih prekograničnih strujanja uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine (Geneva 1991.)
- Protokol o teškim metalima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine, (Aarhus 1998.)
- Protokol o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine, (Aarhus 1998.)

Sukladno članku 17. Zakona o zaštiti zraka (NN130/11, 47/14) kvaliteta zraka prati se na osnovi:

- mjerenja na stalnim mjernim mjestima i/ili ocjene razina onečišćenosti zraka u zonama i aglomeracijama,
- mjerenja na stalnim mjernim mjestima i/ili ocjene razina onečišćenosti zraka uslijed daljinskoga i prekograničnoga prijenosa onečišćujućih tvari u zraku i oborini na teritoriju Republike Hrvatske,
- mjerenja i analize meteoroloških uvjeta i kvalitete zraka,
- mjerenja i opažanja promjena koje ukazuju na učinak onečišćenosti zraka (posredni pokazatelji kvalitete zraka): na tlu, biljkama, građevinama, u biološkim nalazima i slično,
- modeliranja prijenosa i disperzije onečišćujućih tvari odgovarajućim atmosferskim modelima,
- drugih metoda procjene i mjerila koji se primjenjuju na području Europske unije.

Republika Hrvatska je sukladno Direktivi 2008/50/EZ i Direktivi 2004/107/EZ obvezna osigurati mjerenja i razmjenu informacija o kvaliteti zraka prema zadanim kriterijima koji su preneseni u hrvatske propise i koji su obvezujući.

Pravni temelji za provedbu projekta su:

- (1) Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14)
- (2) Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12)
- (3) Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13)
- (4) Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (NN 22/14)
- (5) Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14)
- (6) Odluka o donošenju Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (NN 139/13)
- (7) Pravilnik o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka (NN 57/13)

Europska komisija je donijela Provedbenu Odluku Komisije 2011/850/EU od 12. prosinca 2011. o utvrđivanju pravila za direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uzajamne razmjene informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka (SL L 335, 17. 12. 2011.) (dalje u tekstu Odluka 2011/850/EU) koja definira razmjenu informacija i izvješćivanje o procjenjivanju i upravljanju kvalitetom zraka. U svrhu određivanja nadležnog tijela i okvira za provedbu Odluke 2011/850/EU donesen je Pravilnik o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka (NN 57/13) koji propisuje način, rokove, sadržaj i format podataka za razmjenu, te određuje Agenciju za zaštitu okoliša kao nadležno tijelo za provedbu Odluke 2011/850/EU.

Sukladno članku 19. stavku 5. i članku 27. stavku 3. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacijama mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, (NN 22/14). Prijedlog lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka dan je u Planu zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine, koji je usvojen na sjednici Vlade održanoj 14. studenoga 2013. godine (NN139/13). Uredbom su utvrđene lokacije mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama na teritoriju Republike Hrvatske. Zone i aglomeracije utvrđene su novom Uredbom o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14). Uredbom se također utvrđuje i popis mjernih mjesta za praćenje koncentracija sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}), benzena, prizemnog ozona i prekursora prizemnog ozona, arsena, kadmija, žive, nikla, benzo(a)pirena i drugih policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku koji će se koristiti u mreži za razmjenu podataka i izvješćivanja o kvaliteti zraka s Europskom komisijom.

U postupku donošenja je i Program mjerenja razine onečišćenosti zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka koji se donosi temeljem članka 29. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14).

Kao stručne podloge za pripremu prijedloga popisa lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka korišteni su dokumenti koje je Državni hidrometeorološki zavod izradio u 2012. godini u skladu s odredbama Direktive 2008/50/EZ i to:

- „Ocjena kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske u razdoblju 2006.-2010. godine prema EU Direktivi 2008/50/EZ“ koja sadrži analizu i ocjenu kvalitete zraka na području Republike Hrvatske u razdoblju od 2006. – 2010. godine,
- „Analiza mikrolokacija i mjerne opreme mjernih postaja za mjerenje kvalitete zraka“, te - „Prijedlog mreže za praćenje kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj prema zahtjevima Direktiva 2008/50/EZ i 2004/107/EZ“.

Pravni temelj koji omogućuje Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da odobri i osigura sredstva za realizaciju predmetnog projekta je:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka (NN 47/14) (članak 10., stavak 7.) koji propisuje da Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurava financiranje provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži.
- Članak 122. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) koji također propisuje da se sredstva Fonda koriste za financiranje državne mreže.

Korisnici rezultata projekta

Korisnici rezultata projekta su Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Agencija za zaštitu okoliša, Europska komisija, javnost i drugi.

Aktivnosti koje je potrebno provesti za realizaciju projekta su nabava mjerne, pomoćne i zamjenske opreme te osiguranje dodatnih izvanproračunskih sredstava za sufinanciranje rada Državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka sukladno novonastalim obvezama, kako slijedi:

1. Nabava mjerne opreme za dopunu programa mjerenja na lokacijama mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama na teritoriju Republike Hrvatske (članak 4. Uredbe).
2. Nabava mjerne opreme za dopunu programa mjerenja prema popisu mjernih mjesta za praćenje koncentracija sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2.5}), olova, benzena, ugljikovog monoksida, prizemnog ozona i prekursora prizemnog ozona, arsena, kadmija, žive, nikla, benzo(a)pirena i drugih policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku koji će se koristiti u mreži za razmjenu podataka i izvješćivanja o kvaliteti zraka sa Europskom komisijom. (članak 5. Uredbe).
3. Nabava mjerne opreme za osiguranje minimalnog broja zamjenskih mjernih uređaja za osiguranje ciljeva kvalitete podataka i zadanog obuhvata podataka prema članku 6. Pravilnika o praćenju kvalitete zraka.
4. Nabava zamjenskih uređaja (tablica 3)
5. Sufinanciranje (dodatna izvanproračunska sredstva) rada Državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka.

2. Procjena financijskih sredstava potrebnih za nabavu mjerne, pomoćne i zamjenske opreme

2.1. Nabava mjerne opreme za dopunu programa mjerenja na lokacijama mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama na teritoriju Republike Hrvatske (članak 4. Uredbe).

Tablica 1. Popis mjerne i pomoćne opreme – sukladnost sa programom mjerenja

Tvar	Broj	Jedinična cijena	Cijena	s PDV-om
Uređaj za mjerenje koncentracija O ₃	2	90.000,00 kn	180.000,00 kn	225.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija NO _x	3	100.000,00 kn	300.000,00 kn	375.000,00 kn
Uzorkivač lebdećih čestica	2	110.000,00 kn	220.000,00 kn	275.000,00 kn
Kontejner sa pomoćnom opremom	2	250.000,00 kn	500.000,00 kn	625.000,00 kn
UKUPNO:			1.200.000,00 kn	1.500.000,00 kn

2.2. Nabava mjerne opreme za dopunu programa mjerenja prema popisu mjernih mjesta za praćenje koncentracija sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}), olova, benzena, ugljikovog monoksida, prizemnog ozona i prekursora prizemnog ozona, arsena, kadmija, žive, nikla, benzo(a)pirena i drugih policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku koji će se koristiti u mreži za razmjenu podataka i izvješćivanja o kvaliteti zraka sa Europskom komisijom. (članak 5. Uredbe)

Tablica 2. Popis mjerne i pomoćne opreme – dopuna mjernog sustava

Tvar	Broj	Jedinična cijena	Cijena	s PDV-om
Uređaj za mjerenje koncentracija O ₃	4	90.000,00 kn	360.000,00 kn	450.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija PM ₁₀ +PM _{2,5}	1	180.000,00 kn	180.000,00 kn	225.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija HOS	1	250.000,00 kn	250.000,00 kn	312.500,00 kn
UKUPNO:			790.000,00 kn	987.500,00 kn

2.3. Nabava mjerne opreme za osiguranje minimalnog broja zamjenskih mjernih uređaja za osiguranje ciljeva kvalitete podataka i zadanog obuhvata podataka prema članku 6. Pravilnika o praćenju kvalitete zraka.

Tablica 3. Popis mjerne opreme – zamjenska mjerna oprema

Tvar	Broj	Jedinična cijena	Cijena	s PDV-om
Uređaj za mjerenje koncentracija O ₃	2	90.000,00 kn	180.000,00 kn	225.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija NO _x	1	100.000,00 kn	100.000,00 kn	125.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija PM ₁₀ +PM _{2,5}	1	180.000,00 kn	180.000,00 kn	225.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija PM ₁₀ /PM _{2,5}	1	160.000,00 kn	160.000,00 kn	200.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija CO	1	90.000,00 kn	90.000,00 kn	112.500,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija SO ₂	1	90.000,00 kn	90.000,00 kn	112.500,00 kn
UKUPNO:			800.000,00 kn	1.000.000,00 kn

2.4. U tablici 4. je prikazan zbirni popis po vrsti opreme i ukupno potrebna financijska sredstva za realizaciju istog.

Tablica 4. Zbirni popis potrebne mjerne, pomoćne i zamjenske opreme

Tvar	Ukupno	Jedinična cijena	Cijena s PDV-om
Uređaj za mjerenje koncentracija O ₃	8	90.000,00 kn	900.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija NO _x	4	100.000,00 kn	500.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija CO	1	90.000,00 kn	112.500,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija SO ₂	1	90.000,00 kn	112.500,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija PM ₁₀ +PM _{2,5}	2	180.000,00 kn	450.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija PM ₁₀ /PM _{2,5}	1	160.000,00 kn	200.000,00 kn

Uzorkivač lebdećih čestica	2	110.000,00 kn	275.000,00 kn
Uređaj za mjerenje koncentracija HOS	1	250.000,00 kn	312.500,00 kn
Kontejner	2	250.000,00 kn	625.000,00 kn
			3.487.500,00 kn

Zaključno uz točku 2.: financijska sredstva koja treba osigurati Fond, a potrebna su za nabavu mjerne, pomoćne i zamjenske opreme iznose 3.487.500,00 kuna (procjena).

3. Osiguranje dodatnih izvanproračunskih sredstava za rad Državne mreže

Proračunska sredstva koja su Državnom hidrometeorološkom zavodu odobrena za 2014. godinu nisu dostatna za ispunjenje obveza koja sukladno Zakonu o zaštiti zraka, Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, Programu mjerenja niti za osiguranje rada minimalnog broja mjernih mjesta sa zadanim obuhvatom podataka.

U nastavku se daje pregled aktivnosti koja Državni hidrometeorološki zavod mora provesti i procjena troškova za iste:

3.1. Praćenje kvalitete zraka

DHMZ iz proračunske stavke 3232 – Usluge tekućeg i investicijskog održavanja financira rad Državne mreže za praćenje kvalitete zraka.

Potrebne usluge, koje DHMZ ne provodi vlastitim resursima, osiguravaju se sukladno Zakonu o javnoj nabavi, za što će DHMZ provesti 4 otvorena postupka javne nabave i više bagatelnih nabava.

DHMZ provodi otvorene postupke javne nabave radi ostvarivanja programa mjerenja u Državnoj mreži i to za sljedeće aktivnosti:

- a. Provođenje mjerenja u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka u procijenjenom iznosu od 1.125.000,00 kn (sa PDV-om)
- b. Izvanredno održavanje uređaja u državnoj mreži, procijenjena vrijednost 375.000,00 kn (sa PDV-om).

DHMZ također priprema otvoreni postupak javne nabave radi redovnog održavanja uređaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka i to u procijenjenom iznosu od 1.550.000,00 kn (sa PDV-om);

Bagatelnim nabavama planira se ugovoriti preostale poslove u vrijednosti 350.000,00 kn.

Ukupno planirani troškovi za provedbu navedenih aktivnosti iznose 3.400.000,00 kn, odobrena proračunska sredstva iznose 2.616.870,00 kn što je za **783.130,00 kn manje od potrebnih sredstava.**

Iz proračunske stavke 3224 – Materijali i dijelovi za tekuće investicijsko održavanje, DHMZ financira rezervne dijelove za mjerne uređaje nabavljene u sklopu projekta PHARE 2006 te kemijske analitičke uređaje koji se koriste u radu kemijskog laboratorija. Nabavka rezervnih dijelova se obavlja putem jednog otvorenog postupka javne nabave u iznosu od 300.000,00 kn sa PDV-om i više bagatelnih nabava u ukupnom iznosu od 200.000,00 kn.

Ukupno planirani troškovi procijenjeni su na 500.000,00 kn dok je u proračunu odobreno 300.000,00 kn što je za **200.000,00 kn manje od procijenjenih potreba.**

Usluge izrade izvješća o kvaliteti zraka na postajama državne mreže i validacije podataka za 2013. g u vrijednosti **od 370.00,00 kn** sa PDV-om ugovorene su putem 2 bagatelne nabave.

Iz proračunske stavke 3222 financiraju se materijali i sirovine za rad državne mreže te se iz te stavke planira nabava u iznosu **70.000,00 kn.**

Za provedbu navedenih aktivnosti praćenja kvalitete zraka nedostaju sredstava u iznosu 1.425.000,00 kn koja je potrebno osigurati putem Fonda.

3.2. Praćenje meteoroloških parametara

Za potrebe održavanja meteorološkog dijela na pozadinskim postajama Državne mreže za praćenje kvalitete zraka u 2014. godini., potrebno je nabaviti slijedeće rezervne i servisne dijelove:

3.2.1. Osjetnici i pribor

Tvar	Broj	Jedinična cijena	Cijena	s PDV-om
Osjetnik temperature i relativne vlage <i>Rotronic HC</i>	10	2.600,00kn	26.000,00kn	32.500,00 kn
Interface za osjetnik temp i relativne vlage	4	2.900,00kn	11.600,00kn	14.500,00 kn
Interface za osjetnik vjetra	2	7.500,00kn	15.000,00kn	18.750,00 kn
Kabel za osjetnik <i>HC2</i>	4	800,00kn	3.600,00kn	4.500,00 kn
Osjetnik UVB zračenja	9	9.000,00kn	81.000,00kn	101.250,00 kn
UKUPNO:			137.200,00 kn	171.500,00 kn

3.2.2.. Ostali servisni materijal

Tvar	Broj	Jedinična cijena	Cijena	s PDV-om
Transformator za grijanje osjetnika vjetra <i>Gill</i>	2	900,00 kn	1.800,00kn	2.250,00 kn
Transformator za grijanje osjetnika oborine	1	700,00 kn	700,00kn	875,00 kn
AC/DC adapter za napajanje osjetnika <i>Kroneis</i>	2	650,00 kn	1.300,00kn	1.625,00 kn

AC/DC adapter za napajanje osjetnika Gill	2	650,00 kn	1.300,00kn	1.625,00 kn
AC/DC adapter za napajanje osjetnika Rotronic	2	450,00 kn	900,00kn	1.125,00 kn
UKUPNO:			6.000,00kn	7.500,00kn

Za potrebe održavanja meteorološkog dijela opreme na mjernim postajama državne mreže u 2014. godini nedostaju sredstva u iznosu 179.000,00 kn koja je potrebno osigurati putem Fonda.

Zaključno uz točku 3.: financijska sredstva koja treba osigurati Fond, a potrebna su za provedbu aktivnosti praćenje kvalitete zraka i praćenje meteoroloških parametara iznose (1.425.000,00 kn + 179.000,00 kn) 1.604.000,00kn.

Imajući u vidu da je zbog zadanih vremenskih okvira DHMZ bio u obvezi započeti pojedine aktivnosti predlaže se Fondu načelno odobrenje financijskih sredstava u iznosu od 1.604.000,00kn, koja bi se u fazi potpisivanja ugovora vezala uz konkretne javne nabave koje bi provodio DHMZ.

4. Osiguranje analiza kemijskog sastava lebdećih čestica PM₁₀ i PM_{2,5} na mjernim postajama Slavonski Brod - 1 i Slavonski Brod - 2

Financijska sredstava za provođenje usluge mjerenja koncentracija i analize kemijskog sastava lebdećih čestica na postajama Slavonski Brod-1 i Slavonski Brod-2 koje je prema Zakonu o zaštiti zraka, a sukladno programu mjerenja razine onečišćenosti zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, DHMZ u obvezi provesti **nisu osigurana sredstvima iz državnog proračuna.**

S tim u svezi za provedbu mjerenja koncentracija i analize kemijskog sastava lebdećih čestica PM₁₀ i PM_{2,5} na postajama Slavonski Brod-1 i 2 potrebno je osigurati sredstva Fonda u iznosu do 1.500.000,00 kn.

Zaključno uz točku 4.: financijska sredstva koja treba osigurati Fond, a potrebna su za provedbu mjerenja koncentracija i analize kemijskog sastava lebdećih čestica PM₁₀ i PM_{2,5} na postajama Slavonski Brod-1 i 2 **iznose do 1.500.000,00 kn**

Rekapitulacija ukupno potrebnih financijskih sredstava za koja se traži odobrenje od strane Fonda za provedbu projekta iznose:

Točka 2.	3.487.500,00
Točka 3.	1.604.000,00
Točka 4.	1.500.000,00
Ukupno (kn):	6.591.500,00

ZAKLJUČAK

Državnom hidrometeorološkom zavodu, za osiguranje punog programa mjerenja u državnoj mreži sukladno Zakonu o zaštiti zraka, Pravilniku o praćenju kvalitete zraka i Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka, potrebna su osim sredstva osiguranih državnim proračunom i dodatna sredstva u iznosu od **6.591.500,00 kuna, za provedbu aktivnosti kako je obrazloženo u ovome elaboratu.**

Slijedom navedenog, a imajući u vidu osiguranje učinkovitije provedbe praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka od strane Državnog hidrometeorološkog zavoda, pravovremeno izvješćivanje javnosti te ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske molimo da se sredstva u iznosu od 6.591.500,00 kuna osiguraju putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.